

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วาง ICT พัฒนา UCC มุ่งยกระดับ การศึกษาเยาวชนท้องถิ่น

ถึงแม้จะเป็นมหาวิทยาลัยน้องใหม่ ซึ่งถ้าเปรียบเป็นช่วงวัยของคน ก็กำลังจะย่างเข้าสู่อายุ 20 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีพลังมหาศาล และมีความคิดสร้างสรรค์เต็มเปี่ยม มุ่งมั่นเพียรเพื่อความรู้สู่เยาวชนที่อยู่ห่างไกล โดยนำระบบ ICT เข้ามาพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นระบบ UCC และโครงการเรียนล่วงหน้า เพื่อถ่ายทอดข้อมูลความรู้ทางการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งคู่ควรกับตำแหน่งมหาวิทยาลัยชั้นนำของรัฐ ในเรื่องของนวัตกรรมทางด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องยิ่งนักกับวิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัยฯ ที่ว่า “เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพ ที่เน้นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตและประชาชนบนฐานภูมิปัญญาอีสานใต้และอนุภูมิภาคสุ่มน้ำโขง”

[] ผศ.ดร.มัญญ ศรีวิรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและสารสนเทศ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นบุคคลที่เห็นความสำคัญและทุ่มเทให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการเรียนการสอน

“การนำ ICT มาใช้พัฒนาในการเรียนการสอนนับเป็นเรื่องที่ดีมาก เพราะเป็นการดำเนินงานที่ทำให้วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นจริงในประเด็นการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นความพอเพียง”

นอกจากพลังผลักดันในความเป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศที่ ผศ.ดร.มนูญ ให้ความสำคัญมาโดยตลอดแล้ว ผศ.ดร.มนูญ ยังได้ยึดแนวทางสำคัญในการผลักดันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ทรงบรรยายในหัวข้อ “แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ในทศวรรษหน้า” ในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในทศวรรษหน้า” ณ โรงแรมบีพี สมิหลา จังหวัดสงขลา วันที่ 23 กันยายน 2542 ดังความตอนหนึ่งว่า [5]

“...เมื่อเร็ว ๆ นี้ ข้าพเจ้าไปที่โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง เด็กที่ทำรายงานมาเสนอให้ดู ข้าพเจ้าถามว่าข้อมูลที่ทำรายงานนี้มาจากไหน เขาบอกว่าในห้องสมุดโรงเรียนนี้ไม่ค่อยมี เขาตามไปค้นในห้องสมุดอำเภอหลายแห่ง เพราะแต่ละอำเภอก็มีข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป เช่น หนังสือรูปดี แต่เรื่องไม่ได้เรื่อง หนังสือนี้เรื่องดี แต่รูปมั่วๆ ก็ต้องดูหลายเล่ม ข้าพเจ้าฟังดูก็ทราบว่าเขาเข้าใจที่จะรวบรวมค้นหา รู้ว่าจะไปหาที่ไหนและจะค้นหาอย่างไร

สมัยนี้หาความรู้ทาง Internet ได้ด้วย ครูจึงน่าจะไปตรวจดูก่อนว่า เรื่องที่จะกำหนดในแผนให้พูดในชั้นเรียนนั้นจะมี Websites อะไรบ้างที่จะส่งเสริมการสอนในชั่วโมงนั้น ต้องตั้งข้อสังเกตได้ว่า Websites นั้นเป็นอย่างไร เพราะในเรื่องเดียวกันจะมีหลาย Websites จะมีข้อเด่นข้อด้อยต่างกันออกไป นอกจากนี้ถึงจะมีเครื่องมือช่วยในการค้นหา (Search engines) อยู่หลายชนิดก็ตาม ครูก็ต้องมีความรู้ที่ดีในเนื้อหาที่จะค้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางวิทยาศาสตร์ และน่าจะมีความรู้ภาษาอังกฤษที่ดีพอทั้งครูและนักเรียน เพราะ Websites เหล่านี้ภาษาอังกฤษจะมีมากกว่าภาษาไทย ในการสอนนั้นน่าจะช่วยให้เด็กออกความคิดได้ โดยไม่ใช่ว่าครูเป็นผู้ถามนำแล้วให้เด็กตอบคล้อยตามตนเองแต่เพียงอย่างเดียว...”

ม.อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัย ICT แห่งอีสานใต้

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการใช้ ICT อย่างกว้างขวาง มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตทุกอาคารทุกบริเวณ (ยกเว้น

แปลงทดลองการเกษตร ของคณะเกษตรศาสตร์) โดยมีการเชื่อมต่อทั้งระบบแบบสายและไร้สาย เพื่อรองรับการใช้งานของบุคลากรและนักศึกษา ซึ่งมีปริมาณผู้ใช้งานประมาณ 20,000 คน ส่วนประเด็นเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ ทุกคณะมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของคณะสำนัก และสำนักคอมพิวเตอร์ ก็มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมให้บริการประมาณ 200 เครื่อง

โดยสรุป ทั้งมหาวิทยาลัยมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ 2,000 เครื่อง นอกจากนั้น ทุกอาคารของเขตพื้นที่การศึกษา (400 ไร่) จัดระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายให้กับนักศึกษาที่ใช้ Notebook ซึ่งอาจจะยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพื้นที่ประมาณ 5,200 ไร่ และตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ จำเป็นต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 1 ต่อ 5 ให้กับนักศึกษา

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีประสบปัญหาเรื่องงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มหาวิทยาลัยไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และกฎหมายโปรแกรมลิขสิทธิ์

ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพมาตรฐานครอบคลุมทุกด้านจาก สมศ.

อีกความภาคภูมิใจหนึ่งของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คือ การได้รับการประเมินคุณภาพมาตรฐานจาก สมศ. หรือสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หลักเกณฑ์ของ สมศ. นับเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานกันทั้งประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก มีองค์ประกอบด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพของบัณฑิต คุณภาพของงานวิจัย งานบริการวิชาการ งานทำนุศิลปวัฒนธรรม งานบริหารการจัดการองค์กร เป็นต้น และมีตัวชี้วัดเพื่อที่จะวัดคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งสถาบันต่างๆ จะต้องได้รับระดับคะแนนตามเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดด้านต่างๆ เช่นกัน แต่อย่าลืมว่าการได้รับคะแนนดังกล่าวเป็นการ

วัดเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ถึงแม้ว่าเราจะได้ระดับคะแนนเท่าไร เราก็จะต้องพัฒนาในปัดต่อๆ ไป ให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพราะเป็นการยืนยันว่ามหาวิทยาลัยจะต้องมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งและยั่งยืน เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้กับนักศึกษา อันจะนำมาซึ่งบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ อันเป็นการดำเนินงานตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ว่า “สร้างสติและปัญญาแก่สังคมบนพื้นฐานความพอเพียง”

**ภูมิอกับบัณฑิต ม.อุบลฯ
อดทน สู้จน และปรับตัวได้ดี**

กับความตั้งใจที่ ผศ.ดร.มณูญ ได้ทุ่มเทให้กับการนำ ICT พัฒนาการเรียนการสอนมาโดยตลอด พร้อมทั้งผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยได้เห็นความสำคัญและสนับสนุนอย่างเต็มที่ ส่งผลให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีนอกจากจะมีคุณภาพทางด้านวิชาการแล้ว ยังได้รับคำชมในประเด็นเรื่องความอดทน สู้จน ซึ่งจะเหมือนๆ กับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในภาคอีสาน ซึ่งอาจจะเป็นคุณลักษณะเฉพาะของคนอีสานก็ได้ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีนั้น มีสิ่งหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับอย่างกว้างขวางก็คือ การเรียนรู้จนได้เร็ว มีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานและสามารถร่วมงานกับบุคคลอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

**วางใจ TCS พัฒนา UCC
เครื่องมือสำคัญของนวัตกรรมจัดการ
เรียนรู้**

จากวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ว่า **“เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพ ที่เน้นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตและประชาชนบนฐาน **ภูมิปัญญาอีสานใต้และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”** ดังนั้นการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในด้าน ICT จึงมีความจำเป็นไม่น้อย โดยมหาวิทยาลัยฯ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบริษัท เดอะ คอมมูนิเคชั่น โซลูชั่น จำกัด ในการให้คำปรึกษาและอิมพลีเม้นต์ระบบ UCC (Unified Communication Collaboration)

TCS ได้ทำการติดตั้งเครื่องแม่ข่ายหลักที่ทำหน้าที่ในการให้บริการ การเรียนการสอนแบบสองทิศทาง (Web Conference Server) และเครื่องแม่ข่ายที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบผู้ใช้งาน (Authentication) ซึ่งพร้อมด้วยเครื่องมือ ที่สนับสนุนการเรียน การสอนแบบเสมือนจริง (Virtual Classroom) ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Content), การแชร์หน้าจอ (Desktop sharing), กระดาน (White board), กระดานไหวด และข้อความ (Poll & Text page), กระดานถาม-ตอบ (Q&A board), การกำหนดสิทธิ์ (Permission), การบันทึก ภาพ เสียง ข้อมูล (Recording), โทรศัพท์แบบเสียง และภาพ (Audio & Video phone), เครื่องมือในการ Chat (Instant messaging)

เครื่องมือในข้างต้นไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการเรียนการสอนเท่านั้น ทาง TCS ได้ประยุกต์การใช้งานให้ทางมหาวิทยาลัยฯ ใช้เป็นช่องทางที่ทำให้นักศึกษาและอาจารย์สามารถถามตอบ ปรีกษา ผ่านระบบดังกล่าวได้ ทำให้การเรียนการสอนในแบบอิเล็กทรอนิกส์สมบูรณ์อย่างแท้จริง

การนำเอาระบบ UCC มาใช้ในการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่ดี เพราะสามารถใช้เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้สอนและผู้เรียนในการสื่อสารภายใต้ระบบอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเป็นการประหยัดในแง่ของการลดใช้กระดาษซึ่งเป็นการลดปัญหาโลกร้อนไปด้วย โดยทั้งผู้เรียนและผู้สอน สามารถตรวจสอบวิธีการสอน วิธีการเรียน วิธีการให้ความรู้ วิธีการหาความรู้ วิธีพัฒนาการเรียนรู้อันร่วมกันผ่านระบบ UCC อันจะเกิดการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างยั่งยืน

“ในเบื้องต้นที่มีการติดตั้งและใช้งาน UCC แล้ว นับว่าได้ผลดี เพราะนักศึกษา โดยเฉพาะที่วิทยาเขตมุกดาหาร

สามารถได้รับความรู้ผ่านการสอนบน UCC ได้เสมือนจริง และที่สำคัญมหาวิทยาลัยสามารถประหยัดงบประมาณในการเดินทางไปราชการของอาจารย์ ส่วนที่เรานำระบบ UCC มาใช้ในโครงการเรียนล่วงหน้าระหว่างมหาวิทยาลัย กับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลความรู้ทางการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมได้ดีมาก แต่อาจจะมีปัญหาเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่เชื่อมต่อที่โรงเรียนปลายทาง รวมทั้งระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนที่จะต้องมีความเร็วสูงเพื่อรองรับระบบ UCC”

**ฉลองครบรอบ 20 ปี ด้วยการพัฒนา
โครงการเรียนล่วงหน้าให้บริการเชื่อม
แม่ข่ายกับโรงเรียนอีก 20 แห่ง**

ผศ.ดร.มนูญ กล่าวถึงความภาคภูมิใจอีกประการหนึ่ง ในการช่วยเป็นสื่อกลางในด้านการพัฒนาการศึกษาโดยใช้ ICT ว่า มหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินโครงการเรียนล่วงหน้าระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนมัธยมศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเบื้องต้นได้นำร่องไปแล้ว 5 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ ยโสธร และมุกดาหาร

และในโอกาสที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะมีอายุครบ 20 ปี ในปี พ.ศ. 2553 นี้ มหาวิทยาลัยฯ จะได้ขยายต่อไปให้ถึง 20 โรงเรียน ในภาคอีสาน

“แต่โดยข้อเท็จจริงเราจะทำขยายเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้นอีก เพื่อให้บริการให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าเป็นไปได้อยากให้เป็นความร่วมมือกับบริษัท Microsoft ประเทศไทย เพื่อให้โอกาสกับนักเรียนในต่างจังหวัด”

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ยังได้กล่าวถึงโครงการเรียนล่วงหน้า นี้ว่า ถ้ามีงบประมาณจากรัฐบาลหรือภาคเอกชนช่วยเหลือน่าจะสามารทำได้ เพราะมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ห่างไกลอยู่ติดชายแดน (ทั้ง สปป.ลาว กัมพูชา) ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยไม่สูงมากนัก การที่มหาวิทยาลัยจะได้เงินรายได้ซึ่งเป็นค่าหน่วยกิตของนักศึกษา มาจัดทำโครงการดังกล่าวคงจะไม่เพียงพอ การที่จะขึ้นค่าหน่วยกิตก็เป็นการไม่สมควร ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษาจะเดือดร้อนได้ ดังนั้นจึงหวังว่าถ้าหากรัฐบาลเห็นว่าเป็นโครงการที่ดี หรือภาคเอกชน / มูลนิธิใด พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีและมีคุณค่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะขอรับการสนับสนุน โดยเชื่อว่า จะมีผู้สนับสนุนในเชิงของงบประมาณในการดำเนินการ

“สำหรับงบประมาณในขั้นนี้ คงเป็นเพียงการเริ่มต้นที่มีค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมตามจำนวนผู้ใช้งาน และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็นเครื่องแม่ข่ายและลูกข่าย ก็คิดว่าใช้ประหยัดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างที่เรียนในเบื้องต้นไปแล้วว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากเงินแผ่นดิน ด้วยข้อจำกัดของด้านเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ในระยะที่ 2 เรากำลังมีการหาแนวร่วมทั้งภาครัฐและเอกชนมาสนับสนุนโครงการระยะที่ 2 สรุปร่างๆ คือ มีงบประมาณทำได้ทันที ถ้าไม่มีก็คงจะต้องรอไปก่อน”

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คาดหวังผลที่จะได้รับจากโครงการฯ ดังกล่าวนี้น่า นักเรียนในต่างจังหวัดได้มีโอกาสเข้าถึงความรู้ในมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไปด้วย เมื่อนักเรียนมีความรู้พื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาที่ดี ก็สามารถที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีคุณภาพเช่นกัน และเมื่อเป็นอย่างนั้น มหาวิทยาลัยก็มีคุณภาพ เมื่อมหาวิทยาลัยมีคุณภาพสูงมากขึ้น บัณฑิตที่ออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติก็มีความรู้ และในที่สุด ประเทศชาติก็จะมีคุณประโยชน์ก้าวหน้า สามารถแข่งขันในด้านต่างๆ กับนานาชาติประเทศได้อย่างดี